

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput III. SS. Placidi Sociorumque martyrium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

A gnorum ejus, circumpositas regiones prætermeans, attigerat Romanas aures. Ore publico ferebatur pariter et sonabat, qualiter beatus Placidus, Tertulli patricii filius, Benedicti Casinensis discipulus, constructo in Sicilia monasterio intra patrimonii sui fines, triginta sibi fratribus aggregatis, monachale propositum exercebat.

a Fratris
et Sorore

24 Eo tempore Euty chius et Victorinus, B. Placidi germani fratres, cum Flavia virgine sorore sub procuratione pariter et defensione parentum, patris intra domesticos parietes morabantur. Qui, accepta relatione communi, quod frater eorum Placidus in Sicilia fundasset locum, tacti desidesio videndi fratrem, ex parentum sententia vel assensu, navigio se tradentes, cœperunt in Siciliam proficisci. Emensa vastitate illius maris, quod a Roma usque Siciliam Campaniæ fines atque Calabriae videtur e latere præterlabi, tandem prosperis ventis usi, Messanam applicuerunt. Ibi desiderii sui finem B. Placidum diligentius requirentes, apud ecclesiam B. Joannis Baptistæ, quam sibi in patrimonio suo providus Fundator exerat, et in sanctitate et justitia servantem Domino reperere: adistentium monachorum inditio compertum Fratrem, quem dudum facie ignorabant, se invenisse, gavisus sunt, agnitione mutua triumphantes, Placidum et Fratres ejus, oculis porrectis invicem et lacrymis effusis præ gaudio, alternis colloquiis se foventes, decrevere per dies aliquot pariter commorari. Fruebantur alternatim conspectu diutius exoptato, et ex ore Placidi, majoris natu, quotidiana cœlestis vitæ seminaria devote ac humiliter audiebant. Incitabat verbis cœlestibus Frater monachus Fratres suos, adhuc in sæculari habitu conversantes, et infirmas ac debiles mentes eorum ad æternæ vitæ desiderium vel amorem quotidianis sermonibus animabat. Non defuit Spiritus Sanctus ori ejus, qui per Placidi ministerium, Euty chii, Victorini et Flaviæ cor illustrans, in ea caritatis fortitudine solidavit, ut usque ad triumphum victoriæ sequentes Fratrem, cum eo, cum quo non diu vixerant, morientes, per ipsum pariter et cum ipso vitam consequerentur æternam.

invisitur.

25 Opportunum tempus advenerat, in quo sudores Placidi vel labores reponerentur in cœlo, et quotidiani agones illius, quos in palæstra monachatus pius belligerator exegerat, dignis deberent a Domino compensationibus præmiari. Trahebatur ad odorem cœlestium unguentorum, et, prælibans animo menteque per gustans dulcedinem spiritualium gaudiorum, ad eorum consecutionem et palmam plenæ desiderii ferebatur. Incaluerant ejus medullæ, succensa fuerant ejus præcordia Jesu Christi pariter dulcedine et amore; et cupiens jam dissolvi et esse cum eo, ad depositionem tabernaculi sui, quod in proximo fuerat dissolvendum, summis studiis anhelabat. Erat ei temporalis vita fastidio, deformis et squallida videbatur species terrenorum et ad solam pulchritudinem Jesu Christi contemplandam pariter et habendam toto mentis rapiabatur excessu. Aspirabat ad æterna, qui temporalium contemptor erat: et quia necdum poterat consequi propositi sui finem, eliquabatur in lacrymas, et ad messem gaudii capiendam medullitus aestuabat. Pius pauperum auditor Deus non defuit Placido, se quærenti, sed audiens ejus preces et salubria vota com-

plens, bonum, quod petierat, concessit. Noluit Placidum Deus universæ carnis ingredi communem viam, sed eo genere largitatis, quo vere mirificat Sanctos suos, eum, quem fecerat confessione mirabilem, passionis triumpho decrevit facere gloriosum, cujus seriem Passionis sequenti stylo breviter duximus explicandam.

AUCTORE
STEPHANO
ANCIENSI.

ANNOTATA.

a Ante annum 536. Vide num. 120 Comment. prævii.

b Vide num. 112 Comment. Colitur 30 Octobris.

c In Campania Felici.

d A Græca voce κεραλαία.

e Duplex ejusdem fere nominis prope Capuam olim civitas fuit: quæ hic intelligenda videatur, vide num. 117 Comment. prævii.

f Adde: et tactu, ex Matth. cap. 8, v. 44.

g In Hirpinis.

h Samnitum olim urbs et Colonia in Hirpino confinio.

i Vide tom. II Junii ad diem 14 ejusdem mensis, quo de illo actum est.

k Apulia civitas, olim episcopalis, modo Barensis archiepiscopatus unila.

l Acta ejus habes ad diem 19 Februarii.

m Sicilia civitas est.

CAPUT III.

SS. Placidi Sociorumque
martyrium.

I n illo tempore, quo beatus Placidus apud Messanam, urbem Siciliae, morabatur, Abdala, Saracenæ gentis et ritus caput et princeps, toti Hispaniæ præsidebat a. Hæc ei unica erat cura, hæc sollicitudo fuerat specialis, ut pro regali magnificentia ritum attollere gentis suæ, Meloch, Rempham et Luciferi sidus venerando, et viribus deductis in cumulum, Christianum nomen non deprimeret vel conculcare, sed omnino extinguere conaretur. Communicavit consiliariis suis secretum, baronibus atque principibus terræ suæ, et, hoc esse propositum suæ mentis, testatus est, ut, sic ubi posset, subitanum quemdam assultum faceret in Romanos, qui in Christianæ gloria dignitatis primum caput obtinere tunc temporis videbantur. Fideles sui, qui tunc aderant, hoc ex officio dedere responsum. Romani nominis excellentiam in hoc non mediocriter posse lædi, si in Sicilia, quæ utique Romani juris certa possessio illo in tempore habebatur, per Hispanam gentem daretur aliquando militaris assultus. Assensione communi probatum est, et in hoc verbo tantum principalis sententia requievit, ut, navibus præparatis, dato viatico, quod fuerat opportunum, dextera militaris de sinu Hispanico, studio diligentiore collecta, Romanorum in Sicilia possessiones invadat, et tantum inferat detrimenti, ut, quod factum fuerit, et Romanæ virtuti afferret ignominiam et gloriam regni sui deducat in memoriam posteriorum.

Interim Messanam Saraceni repente

a

27 Eligitur de gregaria multitudine ceterorum quidam, nomine Mamucha, gentis Agarenæ non

AUCTORE
STEPHANO
ANCIENSI.
invadunt,
et, effracto
monasterio,
Sanctos

* forte tem-
poris

b

B

in vinculis
detinent.

C

non infimus, Christianæ fidei validissimus expugnator et hostis, qui electæ militiæ dux præsesset, et in nocendo Romanis se exhiberet omnium amplioem. Paratis navibus, delecta ad militiam juventute, collatis rebus, quæ ad transnavigandum viderentur necessariae, navigio sese pariter omnes committunt, carbasa prosperioribus ventis obpandunt, et, emensa totius pelagi vastitate, Siciliam attingentes, portum illum, in quo vir sanctus Placidus cum Sociis Domino serviebat, statu temporis * aridente, contingunt. Intempesta nox erat, et mortalium oculis somnus infuderat gratiam quietis suæ, cum blasphema Crucis Dominicæ gens nefanda, litus illud exoptatissimum comprehendit, ubi Placidus, vir beatus, cum Tyronibus sortis suæ de mane vigilans et erectus ad Dominum, nocturnæ synaxis solemniam celebrabat. b. Agareni, qui portum apprehenderant, partim de immunitate locorum, partim de silentii nocturni suffragio præsumptionis solatium capientes, egressi de navibus, primis assultibus portum invadunt. Concurrunt exinde pariter, sicut fuerant adjudicati promptiores, ad monasterium beati Viri. Facto impetu, fores exterminant, diruunt claustra, et quicquid inesse poterat munimenti, omnino dissipant et effringunt. Perveniunt ad locum illum, in quo sanctus vir Placidus, futurus martyr, cum suis Sociis nocturnis excubiis, indefessis viribus, incumbebat. Sanctos omnes, qui vigiliis celestibus insudabant, Agareni improvise et subito comprehendunt et uno tantum ex eis, Gordiano videlicet, in fugam lapso, reliquos, quotquot erant, distrahentes in vincula conjecere. In illa tamen invasione seditiosa penitus et minime circumspicere, Donatus quidam, beati viri Placidi quondam individuus comes in via, ætate jam provecus in senem, Sarraceno gladio decapitatus, et martyr felicis effusione cruoris regna sibi cœlestia comparavit.

28 Distractis rebus, et effracto monasterio beati Viri, matutinus dies illuxerat, cum Mamucha, perfidissimæ mentis homo, beatissimos Martyres, quos dudum vinculis fecerat mancipari, Placidum, Eutychieum et Victorinum cum Flavia virgine et Sociis eorum triginta sibi celeriter exhiberi præcepit. Quos, cum lenisset primo blanditiis, minis postea terruisset, videns, eos ita se minantem contemnere, acerrime torqueri fecit. Hortabatur sermone, quo poterat, ut ritum fidei Christianæ penitus abnegantes, superstitionem gentiliam sequerentur, et nisi facerent, se in illis expendere, quicquid inveniret supplicii vel tormenti, instantissime minabatur. Quicquid crudelis bestia detonaret, quantumque desæviret in Sanctos, hi, spretis omnino tyranni tam minis, quam etiam blandimentis, Christum vere se credere, et pro fide illius decertare se usque ad sanguinem, constantissime profiterentur. Semel acceptam religionis et fidei veritatem nulla se posse ratione deserre, sed pro caritate Christi Jesu, qui in redemptionem eorum crucis et mortis patibulum non expavit, se quoque ad mortis tolerantiam paratos esse. Non timere se mortem, quæ sibi ad vitam æternam tendentibus, sicut miseriarum exitus, sic beatitudinis ingressus esset. Velle se carnis hujus vinculis expediti et certo passionis tramite Agnum subsequi præeuntem, ut vitam, quæ fine aliquo claudi non novit, per triumphum Martyrii mererentur.

29 Sic viriliter se habentes et fiducialiter se

agentes in Domino Placidum cum suis Sociis Mamucha sceleratus, manibus post terga revinctis cum ferreis annexos compedibus, per septem dies cibo frustratos et potu, carceri mancipasset, suis iterum conspectibus restitutos, flagellis atteri, fustibus laniari et in spatio dierum quatuor cum eis nec cibo vellet indulgeri, nec potu, quotidianis eos suppliciiis attractari præcepit. Ita perseverantes in fide, gloriosos martyres Jesu Christi Placidum Sociosque illius, versis pedibus in sublime, caput deorsum pressis, fetente fumo Sanctorum naribus aspirante, suspendens pariter et flagellans iteratæ custodiæ tradi fecit. Ubi etiam sequenti nocte, cum in Dei laudibus Martyres excubarent, Gordianus ille, cujus supra fecimus mentionem, latenter irrumpens in carcerem, penas eorum et vincula consolatoris verbis delinens, ad agnem Martyrii felices Sanctorum animas animavit. Sequenti die, cum infidelis Mamucha beatum Placidum cum sociis Eutychio, Victorino et Flavia virgine, Fausto quoque et Firmato diacono cum Sociis eorum triginta, crudelissime fustigasset, tam stupendum in virgine Flavia voluit * exhibere miraculum, ut lenones, qui ex jussu tyranni eam apprehendere seu corrumpere niterentur, stupentibus nervis, brachiis arefactis, cum manibus, dolore nimio torquerentur, ita ut nec Virginem tangere, nec suis viribus uti possent. Sic virginitatis amator Christus virginem suam Flaviam, cujus virgineos desiderabat amplexus, a vitio corruptionis illibatam servavit, ut Flavia, martyr et virgo, sicut ex victoria passionis, cœlestis regni purpuram obtineret, sic inter lilia paradisi, quocumque ierit, sequens Agnum, canticum novum puritatis et sanctimoniam in suæ carnis cithara resonaret.

30 Verberibus atque ludibriis beatus Martyr angebatur, et cruda barbaries crudeliter effrenabatur in Deum, et Sanctos ejus urgebat tormentis, suppliciiis attractabat. Placidus, jam confessor, sed in proximo futurus martyr, Christum, quem fide conceperat, voce publica frequentans et iterans, eum, in quo reposuerant terminum spei suæ, confessione multiplici celebrabat. Molestè ferens æmulus nominis Christiani, frequentari in ore Placidi Christi nomen, indignans, quia præ omnibus et pro omnibus loquebatur, cum os ejus lapide contudisset, quasi deputans minus factum, linguam ejus summo tenus eradicans, quicquid minus hactenus fecerat, nequitia crudeliore supplevit. Flaviam vero virginem, ne Fratre martyre in suppliciiis esset inferior, bestialiter potius, quam humane, mamillarum fecit extorsionibus agitari. Sed, Deo in Sanctis suis mirabiliter operante, et martyr Placidus, etiam præcisa lingua, loquendi obtinuit facultatem, et Flavia virgo servans immobilem fidei firmitatem piis in Christum laudibus resultabat.

31 Tyrannus autem immanis et magis bestia dicendus, quam homo. virtutem expertus toties Christianam, sed fidem adhibere detrectans, cum post plagas et vulnera, Deo per angelum medente, curata, cum inter catenas et vincula, inter anchoras navium, cum, magis lapidibus tibiis eorum superpositis, videret invincibiles animos innocentem, non habens jam, quo conferre se posset, capitalem in Sanctos Dei sententiam promulgavit. Accepta deliberatione tyranni beatum Placidum cum duobus germanis Eutychio et Victorino, et eorum sorore Flavia virgine simul cum Sociis triginta tribus satellites

D
dii fame flagellis atque enormibus

tormentis affectos.

E
* supp. Deus

tormentis affectos.

F

tandem capite minuunt.

impie-

A impietatis assumunt : de custodia carceris, in quo clausi tenebantur, eiciunt, et usque ad litus maris, ubi fuerant decollandi, flagris eos et verberibus afficientes, educunt. Ibi Placidus, toties jam martyr, et in desiderium vitae perennis animo et devotione transmigrans, totus in orationem decumbit, et, spiritum suum commendans manibus Redemptoris, implorato auxilio Benedicti, de cuius magisterio id habebat, ut caelum sanguine mercaretur, protensam cervicem porrigit percussori. Venerando capiti spiculator impius superstans, vibrat micantem gladium in cervicem, et reddens abscissione capitis truncum corpus, et reliquos tam Placidi Fratres, quam Socios, pari enormitate decapitans, funesta potius victoria, gratulabundus abscessit.

* i. potius

dicina mox
insequente
vindicta, et
Occisorum
ossa colligente
Gordiano.

32 Jam immani scelere perpetrato, Mamucha cum omni suo comitatu, arridente clementia temporis, navim subit, quasi Rhegium profecturus. Sed, Deo in altionem sanguinis innocentum severius vindicante, pondus iniquitatis eorum mare non patiens, sublati undis in tumultos, tam impatienter inhorruit, ut, navibus B allis penitus et subversis, inimici Crucis Christi sub tanto et communi naufragio, quotquot erant, aequaliter necarentur. Ita damnatis caelesti iudicio persecutoribus Beatorum, Gordianus ille, quem superior pagina praesignavit, ad hoc servatus (ut credimus) ut Martyribus decollatis humanitatis obsequium ministraret, Sanctorum corpora, quae quatuor diebus inhu-

mata jacuerant, gremio litoris illius infodiens, venerabile corpus B. Placidi martyris in ecclesia S. Joannis Baptistae, quam ipse sibi in portu exerat Messanensi, et, dirutis aliis officinis, sola supererat, cum reliquiis Germanorum suorum, honeste, prout potuit, tradidit sepulturae. Ita beatissimus vir Placidus, Benedicti discipulus, monachus simul et martyr, consummatus in brevi, 3 Nonas Octobris cursum preciosae passionis explevit, et, de manu Domini immarcessibilem coronam accipiens, caelos, cruoris sui laurea purpuratus, ascendit. Insignis Martyr et omni tam aetati, quam sexui, reverendus, coruscans in terra virtutibus, meritis in caelo vivens, se colenti et amanti ecclesiae Casinensi indefessus patrocinator assistat, et, sua semper solennia celebrantes sic in praesenti caelesti reconciliet gratiae, ut in futuro comparticipes faciat coronae suae. Jesu Christo Domino largiente, cui decus est et imperium per infinita saecula saeculorum. Amen.

ACTORE
STEPHANO
ANCIENSI.

ANNOTATA.

a Multo serius Hispaniam Saraceni occupaverunt : forte hic intelligendi Mauri Africae Tingitanae, qui anno 539 in Siciliam irruerunt, et Martyres nostros neci dederunt. Vide § 9 Comment. praevii.

b Die 16 Septembris ex Cajetani calculo. Vide Annotata in cap. 6 Actorum, supra recursorum, lit. f.

DE S. GALLA VIDUA, DEINDE MONIALI,

ROMÆ.

COMMENTARIUS PRÆVIUS.

J. G.

§ I. Sanctæ in Fastis sacris memoria variis diebus. An recte in Hagiologiis Benedictinis annuntiata? Ejus elogium ex Ferrario : ab homonymis matronis distinctio : Actorum fides.

FORTE
ANNO DXLVI.
S. Galla in
Mrl. recentioribus hoc die

Inter illustriores viduas, quae morum sanctimonia, non minus, quam natalium splendore, Ecclesiae Dei Ordinique monastico ornamento fuerunt, S. Galla, vidua Romana, ac dein Romæ apud S. Petri ecclesiam monialis, censeri optimo jure potest. Hanc infelici, nescio, quo eventu, antiquis Martyrologiis classicis prætermissam, debito elogio in sacris Fastis celebrarunt Grevenus, Adamus Walasser in Martyrologio Germanico, quod Camisio vulgo adseribitur, Felicius, Galestinus, Maurolycus et Baronius, quorum omnium annuntiationes huc transcribere, necesse non est, dummodo laudatum jam mox eruditissimum scriptorem in hodierno Martyrologio Romano hoc die loquentem audiamus. Ita ille : Romæ, S. Gallæ viduae, filiae Symmachi consulis, quæ, viro suo defuncto, apud ecclesiam beati Petri multis annis orationi, eleemosynis, jejuniis aliisque sanctis

operibus intenta permansit. Cujus felicissimum transitum S. Gregorius Papa descripsit. Annuntiationi huius, quantum ad substantiam, hoc die etiam succiunt hagiologi recentiores. Nicolaus Brantius, Sarsinensis episcopus, in Martyrologio Poetico, Philippus Ferrarius in Catalogo Sanctorum Italiae, Arturus a Monasterio in Gynecæo, Carolus Piazza in Hemerologio sacro et in Sanctuario Romano, Castellanus alique, qui tamen a Baronio aliisque prælaudatis martyrologis in hoc divertunt, quod, etsi horum exemplo S. Gallam die 5 Octobris annuntient, eam tamen rectius die 6 Aprilis commemorari censeant, ac re ipsa eo etiam die, quem ei emortualem statuunt, alii succincto, alii diffuso elogio commemorarint.

2 Nec vero abs re id factum ab iis est. Etenim, teste S. Gregorio Magno lib. iv Dialogorum cap. 13, triginta diebus ante S. Benedictam sanctimoniam Romæ, de qua in Opere nostro ad

19 diem